

Od výzev k řešením: shrnutí interaktivního online zasedání

Na druhém zasedání evropské panelové diskuse občanů o energetické účinnosti se prostřednictvím víkendové online debaty na platformách Hyperfair a Interactio sešlo až 144 účastníků z celé EU.

Cílem zasedání bylo projednat a vypracovat první doporučení na základě šesti klíčových témat určených během prvního zasedání: tři odvětvová témata (budovy, doprava a energetická infrastruktura) a tři zastřešující otázky (sociální spravedlnost, EU v globální ekonomice, zájmy různých aktérů).

Stejně jako na prvním zasedání byli občané v sobotu rozděleni do 12 podskupin, přičemž diskuse probíhaly podle následující struktury:

- **Brainstorming:** Každá skupina pracovala na zadaném tématu a zkoumala nápady na zlepšení energetické účinnosti. Pod dohledem odborníků vypracovali občané 1–2 návrhy doporučení k danému tématu.
- **Vývoj:** Po krátké přestávce občané své doporučení zpřesnili a zvolili si svého „ambasadora“, který nápady své skupiny představil další pracovní skupině.
- **Zpětná vazba a zhodnocení:** Odpoledne byla každá pracovní skupina vyzvána, aby pracovala na doporučení jiné skupiny a mohla tak k danému tématu přispět komentáři, doplnit jej či dále rozvinout. Skupiny tak měly možnost pracovat na více než jednom tématu, vyvarovat se chybám a poskytnout si navzájem zpětnou vazbu.

Druhé zasedání den po dni

PRVNÍ DEN

Uvítací proslov Mechthild Wörsdörferové, zástupkyně generální ředitelky - Generální ředitelství pro energetiku (GŘ ENER): *„Zásada „energetická účinnost v první řadě“ přesahuje rámec právního uplatňování. Tato zásada se musí uplatňovat nejen v době krize, nýbrž ve všech odvětvích dnes a denně.“*

Ohlédnutí se za příspěvky na platformě aktivního občanství

Příspěvky na platformě se zaměřovaly na devět rozměrů zvyšování energetické účinnosti: informovanost, energetickou modernizaci, podporu a dotace, mobilitu, solidaritu, vytápění, uchovávání zelené energie, osvětlení, zelené a ohleduplné prostory.

Vystoupení odborníků

Odborníci ze znalostního výboru poskytli zpětnou vazbu a expertizu ohledně obsahu prvního zasedání v rámci přípravy

DRUHÝ DEN

V sobotu se diskutovalo v podskupinách. Virtuální formát si na začátku dne sice vyžádal několik technických úprav, umožnil však konání rozsáhlých diskusí a výměn.

Brainstorming na klíčová témata

V závislosti na tematickém zaměření své skupiny účastníci diskutovali o třech odvětvích (budovy, doprava a energetická infrastruktura) a kladli si otázku, jak zvýšit energetickou účinnost těchto odvětví, řešili také průřezové otázky (například sociální spravedlnost, EU v globální ekonomice a rozdílné zájmy zúčastněných stran) s cílem získat ucelený pohled na energetický systém a jeho složky.

Online setkání

Na konci dne byli účastníci pozváni na společenskou událost online, která probíhala v uvolněnější atmosféře a umožnila jim zůstat v kontaktu a užít si přátelskou atmosféru ve virtuálním prostředí.

TŘETÍ DEN

Poslední den tohoto zasedání zahájila dvě dílčí plenární zasedání se 75 účastníky. Cílem těchto dílčích zasedání byla výměna názorů účastníků na on-line zasedání a reagovat na doporučení. Od výzev k řešením – díky těmto dílčím plenárním zasedáním si účastníci mezi sebou mohli vyměnit své osobní příběhy a zkušenosti, předat si poznatky ze skupiny a řešit případné názorové rozdíly či složité otázky a zároveň si vyzkoušet vypracování doporučení.

Plenární zasedání:

Účastníci si povšimli skutečnosti, že i když se nezabývali stejným tématem nebo neměli stejné východisko pro své úvahy, mezi nápady a řešeními, o nichž se v sobotu hovořilo, byly jisté podobnosti a společné výzvy. Díky rozdílným zkušenostem, které byly v panelové diskusi sdíleny, si účastníci mohli rozšířit své perspektivy a zlepšit návrhy doporučení, která budou dokončena během 3. zasedání. Některé otázky zůstávají otevřené a budou tématem posledního zasedání v rámci této panelové diskuse.

Program druhého zasedání

PRVNÍ DEN	
14:30–15:30	Uvítací proslov a seznámení se s platformou Hyperfair
15:30–16:20	Prezentace výsledků prvního zasedání a příspěvky platformy aktivního občanství
16:20–18:00	Prohloubení znalostí s odborníky ze znalostního výboru ke klíčovým tématům z prvního zasedání
18:00–18:30	Nahlédnutí do programu druhého dne

DRUHÝ DEN	
9:00–9:30	Uvítání a brainstorming k tématům
11:00–12:15	Pracovní fáze 1: Vypracování prvního doporučení k jednomu ze šesti klíčových témat
13:45–16:30	Pracovní fáze 2: Rozpracování jednoho doporučení k předložení jiné skupině Pracovní fáze 3: Odstranění bariér, práce na doporučeních jiné skupiny
16:30–17:30	Reflexe a společenská událost na platformě Hyperfair

TŘETÍ DEN	
10:00–11:40	Dílčí plenární diskuse: projednání návrhů doporučení s ostatními občany s cílem získat zpětnou vazbu a otázky pro třetí zasedání
12:40–13:25	Plenární zasedání: Zpětná vazba z dílčích plenárních zasedání a prezentace Sylvainova grafického záznamu víkendových diskusí
13:25–14:00	Vyhodnocení víkendu a příprava třetího zasedání

[Záznam pátečního plenárního zasedání můžete sledovat zde](#)

[Záznam nedělního plenárního zasedání můžete sledovat zde](#)

Odborné poznatky k šesti klíčovým tématům

Yves Marignac, Association négaWatt, Francie: *Jak funguje energetický systém? O jaká odvětví energetiky se jedná?*

Linda Stegová, psycholožka: *Jak souvisí zásada „energetická účinnost v první řadě“ s informacemi a změnou chování?*

Claudia Canevariiová, DG ENER, Evropská komise: *Jaký je současný stav úsilí EU vyvíjeného v oblasti energetické účinnosti?*

Arianna Vitaliová, The Coalition for Energy Savings: *Jaké jsou hlavní aspekty regulace a byrokracie v diskusi o energetické účinnosti?*

Camille Defardová, Jacques Delors Energy Center: *Jaké jsou příležitosti a výzvy, pokud jde o otázku dovedností a pracovní síly v souvislosti s energetickou účinností?*

Reinhard Six, nezávislý poradce, expert na financování energetické účinnosti: *Otázka „za milion“: zásada „energetická účinnost v první řadě“ a finance?*

Dva názory odborníků z plenárního zasedání

Yves Marignac, Association négaWatt

„Energetický systém je složitý. Abychom jej pochopili, musíme analyzovat a vyhodnotit všechny jeho složky. Ať už hovoříme o dopravě, budovách nebo energetické infrastruktuře, musíme zajistit, aby všichni byli schopni provést stejné změny. Je to otázka sociální spravedlnosti. Musíme rovněž vzít v úvahu otázku energetické závislosti. V současné době se většina energie spotřebovaná v EU dováží. Mohli bychom uvažovat o jiném energetickém systému, který by byl založen na oběhovém a místním hospodářství.“

Linda Stegová, profesorka environmentální psychologie

„Pokud zdůrazníme environmentální přínosy změny chování, lidé se o této tématice více dozví a budou mít více motivace jednat. Informace, které občané dostávají, nejsou někdy dostatečně proveditelné nebo přitažlivé natolik, aby občany motivovaly jednat (např.: izolování domů pro nájemníky, neefektivní elektrická vozidla, pokud si je občané nemohou dovolit). Musíme mít na paměti, že spravedlnost zvyšuje přijatelnost nových opatření.“

Klíčový údaj k zapamatování

30 vystoupení podskupin

V průběhu soboty členové znalostního výboru zodpověděli otázky pracovních skupin, a to jak písemně, tak prostřednictvím živých vstupů v podskupinách. Tyto užitečné poznatky daly občanům další podněty pro diskuse a související doporučení, poskytly nové perspektivy, určily klíčové prvky, objasnily některé technické záležitosti či přístup k dalším informacím o určitém tématu.

Otázky a odpovědi s Josém (72) z Portugalska

Jak se cítíte po tomto on-line víkendu?

„Cítím se skvěle, poslouchám různé otázky a názory, které účastníci sdílejí, je to velmi zajímavé. Tato panelové diskuse je velmi poučná. Podle mého názoru vystoupení odborníků pomohlo zodpovědět naše otázky a dalo nám možnost hlouběji se zabývat tématy, která zazněla během diskuzí. Mám radost, protože jsem také zůstal v kontaktu s některými občany, které jsem poznal během prvního zasedání, a o tomto víkendu jsme tak znovu mohli společně probrat některá témata.“

Co si odnesete z tohoto zasedání?

„Mohl jsem porovnat rozdíly mezi zeměmi EU: tady v Portugalsku máme obrovskou byrokracii a některé postupy trvají velmi dlouho, což například ztěžuje zavádění systémů energie z obnovitelných zdrojů a investice do nich. Měl jsem možnost se dozvědět, jak by energetická společnost mohla fungovat, aby zajistila dodávky energie, zamezila plýtvání energie a snížila náklady. Myslím si také, že by o tomto tématu měli být více informováni studenti ve školách, protože se jedná o naši budoucnost, a měli by se o něm dozvědět víc.“

Hovořili jste o této panelové diskuzi s lidmi ve vašem okolí?

„Měl jsem nějaké technické problémy, tak jsem poprosil dva mladší známé o pomoc a oni se tak mohli dozvědět něco o energetické účinnosti, obnovitelné energii, dopravě, budovách, byrokracii... V rámci panelové diskuse jsme mluvili o mnoha tématech. Uvědomil jsem si, jak důležité je, aby měl každý přístup k informacím o energetické účinnosti.“

Klíčové poznatky o platformě aktivního občanství

9 rozměrů a 20 občanských témat

Povědomí

Zvýšení povědomí

Organizace setkání a výměn na všech úrovních

Vzdělávání občanů od útlého věku

Informování občanů o možnostech, které mají k dispozici

Povzbuzování občanů ke změně chování

Solidarita

Solidarita jako reakce na ekologickou krizi

Energetická modernizace

Kolektivní kroky

Řešení problému energeticky náročných budov

Usnadnění procesů

Osvětlení

Změna osvětlovacích návyků

Podpora a dotace

Zavádění dotací a prosazování přísných norem

Daně na podporu odpovědnější spotřeby

Investice do podpory různé spotřeby energie

Doprava a měkká mobilita

Podpora udržitelné dopravy

Masivní nahrazování znečišťujících dopravních prostředků

Zelené a ohleduplné plochy

Respekt vůči krajině

Zelená města

Vytápění

Účinnější použití systémů vytápění

Zavedení dálkového vytápění

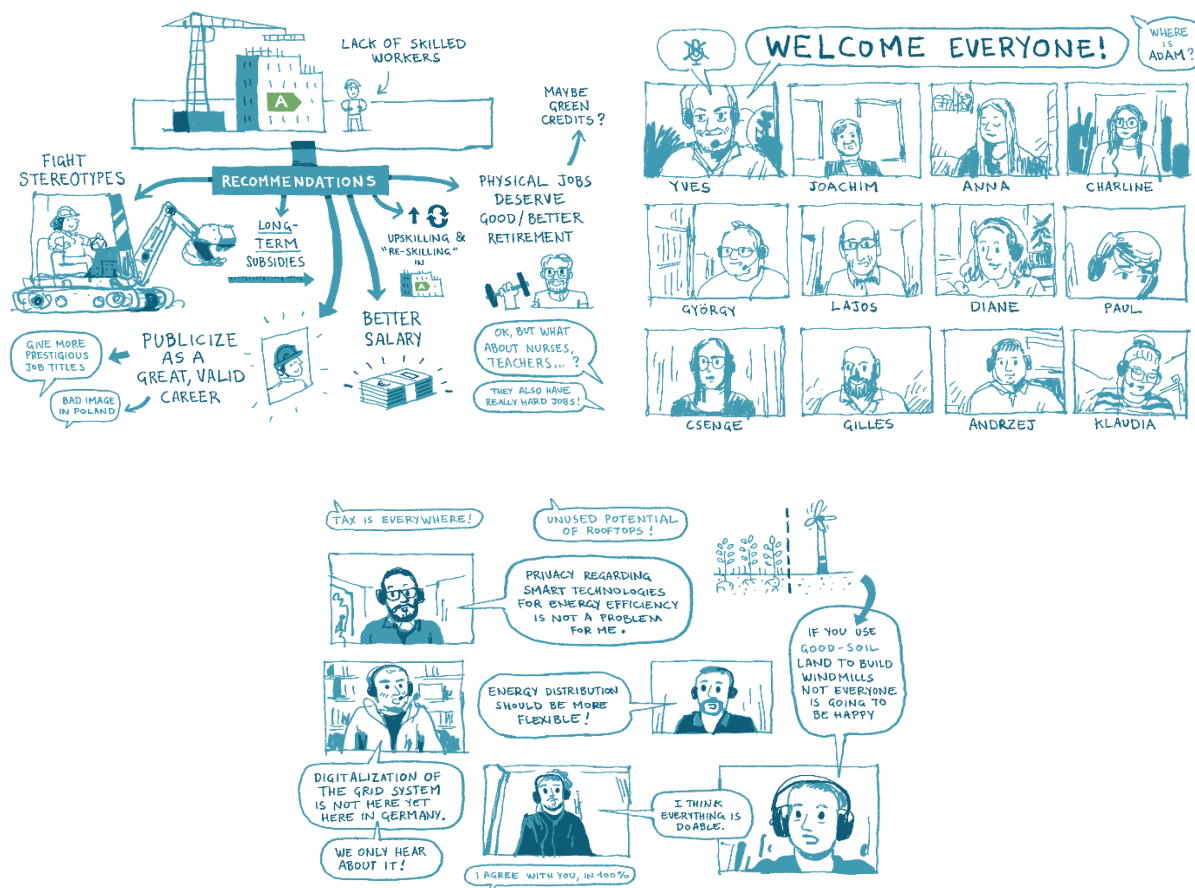
Vytváření a skladování zelené energie

Lepší využití a skladování zelené energie

[Objevte platformu aktivního občanství](#)

Víkend pohledem našeho grafika Sylvaina Mazase

V průběhu druhého zasedání představil Sylvain Mazas vývoj diskusí pomocí grafiky. Níže vidíte ukázkou jeho práce, z níž je patrné, jak vizuálně poutavým způsobem zachytil jednání pléna, což výrazně obohatilo dynamiku zasedání.

Připomenutí a cíle všech tří zasedání

První zasedání, 23.–25. února 2024: Zkušenosti občanů s energetickou účinností a jejich pochopení hlavních výzev pro celý energetický systém.

Druhé zasedání, 15.–17. března 2024: Zaměření se na přechod od výzev k řešením a navržení doporučení

Třetí zasedání, 12.–14. dubna 2024: Konsolidace, projednávání a schválení doporučení